

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD PRO EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ 2026

ÚVOD

Cílem Seznamu doporučených odrůd je:

- usnadnit orientaci v sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách.

Organizováním zkoušek pro Seznam doporučených odrůd pšenice a ječmene v režimu ekologického zemědělství byl pověřen Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ). Garantem zkoušení je PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců. Byla ustanovena odborná komise, která na zkoušení dohlíží a uděluje odrůdám doporučení:

- **předběžně doporučené** – odrůdy nově zařazené do zkoušek pro doporučování s nejméně dvouletými výsledky zkoušení (min. 10 plnohodnotných pokusů),
- **doporučené** – odrůdy zkoušené nejméně tři roky a splňující výchozí kritéria pro doporučení (min. 15 plnohodnotných pokusů),
- **ostatní** – odrůdy nesplňující některé z výchozích kritérií pro doporučení.

Nově zařazené odrůdy – odrůdy zkoušené 1–2 roky, u kterých není dostatečný počet dat pro vydání doporučení. Jsou prezentovány jen v rámci tabulek s výnosy po lokalitách. V tabulkách s významnými hospodářskými vlastnostmi nejsou uvedeny.

Obsah

Ječmen jarní / 3

Pšenice jarní / 6

Pšenice ozimá / 8

Metodika založení a vedení pokusů / 11

Charakteristika zkušebních lokalit / 11

Ječmen jarní

V roce 2025 byly zkoušené pouze tři odrůdy – Bente, LG Belcanto a Kimberly.

Výskyt chorob je ovlivněn genetickou odolností jednotlivých odrůd k danému patogenu, ale velký vliv mají půdně klimatické podmínky konkrétní lokality, hustota porostu a průběh počasí v jednotlivých letech zkoušení.

Padlí travní (padlí ječmene) na listu – odrůdy Kimberly a LG Belcanto mají geneticky podmíněnou odolnost díky přítomnosti genu *mlo*. Odrůda Bente je chorobou postihována více či méně v závislosti na ročníku a lokalitě. V roce 2024 i 2025 byl výskyt padlí zaznamenán na všech lokalitách. Míra napadení byla střední až vyšší. Nejsilnější infekce byla pozorována v Žabčicích v roce 2023 (hodnocení na 2 body) a 2025 (1 bod).

Rez ječná (hnědá rzivost ječmene) – střední až silnější výskyt choroby byl v roce 2024 zaznamenán na všech stanicích. V ostatních sledovaných letech byl výskyt střední až slabší. Odrůda LG Belcanto je méně odolná až náchylná k této chorobě.

Komplex listových skvrnitostí se vyskytoval v menší či větší míře ve všech letech zkoušení. Méně odolná je odrůda Bente.

Odolnost proti poléhání je stejně jako v konvenčních podmínkách ovlivněná hustotou porostu, délkou rostlin a jejich přirozenou odolností. Pokud k poléhání ve sledovaných letech došlo, bylo většinou jen mírné. Výjimkou jsou pokusy v Žabčicích v roce 2024 a 2025, kdy husté porosty po dobré předplodině výrazně polehly, ale bez statisticky významných odrůdových rozdílů.

Výnos zrna – v EKO podmínkách není možné přihnojení průmyslovými hnojivy, proto nejvyšší výnosy jsou dosahovány na stanicích s úrodnými půdami. Dalším důležitým faktorem je množství a rozložení srážek v průběhu sezóny na konkrétní lokalitě.

Výnosová úroveň v pokusech v režimu ekologického zemědělství bývá nižší než v konvenčním pěstování, přesto bývá zrna velké a podíl předního zrna (přepad nad sítem 2,5 mm) vysoký.

Z pohledu využití odrůdy pro sladovnické účely je důležitý **obsah dusíkatých látek v zrna**, který je ovlivněn především povětrnostními podmínkami daného ročníku a úrovní dusíkaté výživy. Optimální jsou hodnoty mezi 10,2–11,0 %. Jakost sladovnických odrůd je stanovena v konvenčních podmínkách zkoušení.

Významné hospodářské vlastnosti odrůd ječmene jarního

Kategorie doporučení		Doporučené odrůdy		
	Průměr všech odrůd (t.ha ⁻¹)	LG BELCANTO	KIMBERLY *	BENTE
Výnos zrna (%):	6,45	102	101	97
Výnos předního zrna (%):	5,86	98	103	99
Agronomická data:	Metání – rozdíl od odrůdy Bente ve dnech	2	3	71
	Zralost – rozdíl od odrůdy Bente ve dnech	2	2	112
	Počet produktivních stébel (ks.m ⁻²)	657	675	638
	Délka rostlin (cm)	69	68	69
Odolnost proti chorobám (9–1):	Padlí travní (padlí ječmene)	9	9	5
	Rez ječná (hnědá rzivost ječmene)	3,5	5	6
	Komplex listových skvrnitostí	7	6	5
Kvalita zrna:	Hmotnost tisíce zm (g)	47	47	49
	Podíl předního zrna (%)	86	92	91
	Objemová hmotnost (kg.hl ⁻¹)	63,1	63,1	65,3
Technologická hodnota zrna:	Obsah dusíkatých látek v sušině (%)	10,4	10,3	10,7
	Obsah škrobu v zrna (%)	62,6	62,4	62,2
Rok registrace		2021	2023	2018

Bodové hodnocení:
9 = nepoléhavá, odolná proti napadení chorobou, 1 = zcela poléhavá, zcela napadána chorobou
* menší počet dat

BENTE CPG

DOPORUČENÁ

Nesladovnická odrůda. Rostliny středně vysoké. Hmotnost tisíce zrn středně vysoká až vysoká, podíl předního zrna vysoký.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení padlím travním (padlím ječmene) na listu.
Menší odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí.

Udržovatel: NORDSAAT Saatucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN – UNION CZ, s. r. o.

KIMBERLY CPG

DOPORUČENÁ

Sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké. Hmotnost tisíce zrn středně vysoká, podíl předního zrna vysoký.

Přednosti: Vysoký výnos předního zrna.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení rzí ječnou (hnědou rzivostí ječmene).

Udržovatel: Nordic Seed A/S, Dánsko
Zástupce v ČR: SELGEN, a. s.

LG BELCANTO CPG

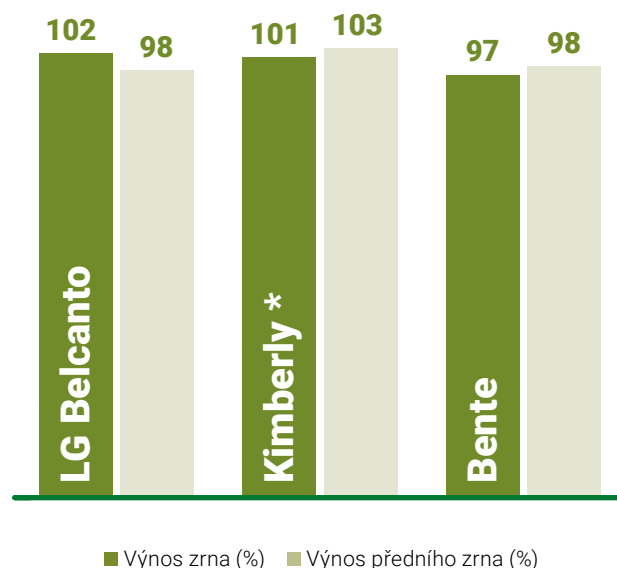
DOPORUČENÁ

Sladovnická odrůda s výběrovou sladovnickou jakostí. Rostliny středně vysoké. Hmotnost tisíce zrn středně vysoká, podíl předního zrna středně vysoký.

Přednosti: Vysoký výnos zrna.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost až náchylnost k napadení rzí ječnou (hnědou rzivostí ječmene).

Udržovatel: Limagrain Europe S.A.S., Francie
Zástupce v ČR: Limagrain Česká republika, s. r. o.

Výnos zrna ječmene jarního dle lokalit

Rok zkoušení	2022					2023					2024					2025					Průměr 2022–2025				
Lokalita	Soběkury	Uhřetěves	Zvíkov	Žabčice	Průměr	Domanínek	Šumperk	Uhřetěves	Zvíkov	Žabčice	Průměr	Domanínek	Soběkury	Šumperk	Uhřetěves	Žabčice	Průměr	Domanínek	Soběkury	Šumperk	Uhřetěves	Žabčice	Průměr		
Předplodina	kmín	peluška	jetel luční	vojtěška setá	4,0	hořčice bílá	jetel luční	jetel luční	jetel luční	oves	peluška	hořčice bílá	hořčice bílá	jetel luční	jetel luční	oves	peluška	hořčice bílá	hořčice bílá	jetel luční	jetel luční	hrách	4,0		
Výsevek (MKS)	4,5	4,5	5,0	4,0	5,0	5,0	4,5	4,5	5,0	4,0	5,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,0	5,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,0			
Datum setí	4.3.	4.3.	23.3.	1.3.	21.4.	21.4.	21.3.	23.3.	23.3.	7.3.	27.3.	3.4.	20.3.	26.3.	15.3.	4.3.	25.3.	28.3.	20.3.	28.3.	10.3.	10.3.			
Datum sklizně	28.7.	25.7.	3.8.	19.7.	15.8.	15.8.	23.8.	2.8.	14.8.	24.7.	31.7.	30.7.	1.8.	26.7.	18.7.	17.7.	24.7.	12.8.	15.8.	12.8.	24.7.	30.7.			
Výnos zrna (t.ha ⁻¹)																									
LG BELCANTO	7,21	6,31	8,04	6,07	6,91	3,03	7,15	8,55	3,58	9,93	6,45	4,30	5,20	4,42	7,96	4,61	5,51	6,41	8,06	6,04	8,38	8,38	7,45		
KIMBERLY*	–	–	–	–	–	2,97	7,38	8,13	3,91	10,21	6,52	4,26	5,05	4,90	7,80	4,65	5,54	6,11	7,84	5,33	8,31	8,05	7,13		
BENTE	6,99	6,00	7,12	5,97	6,52	2,86	7,04	8,38	3,54	9,31	6,23	4,24	4,91	6,88	7,64	4,65	5,56	5,34	7,37	5,47	7,78	8,00	6,79		
MD 0.05	0,32	0,20	0,50	0,47	0,58	0,22	0,36	0,23	0,43	0,94	0,34	0,24	0,24	0,71	0,30	0,22	0,24	0,35	0,46	0,58	0,36	0,86	0,30		
Výnos zrna (%)																									
LG BELCANTO	102	103	106	101	103	103	99	102	97	101	101	101	103	99	92	102	99	100	108	104	108	103	103	105	
KIMBERLY*	–	–	–	–	–	101	103	97	106	104	102	100	100	102	100	100	100	103	101	95	102	99	100		
BENTE	98	97	94	99	97	97	98	100	96	95	97	99	97	103	98	100	100	90	95	97	95	98	95		
Průměr (t.ha ⁻¹)	7,10	6,16	7,58	6,02	6,71	2,95	7,19	8,35	3,68	9,82	6,40	4,27	5,05	4,78	7,80	4,64	5,54	5,95	7,76	5,61	8,16	8,14	7,12		
MD 0.05 v %	4	3	7	8	9	7	5	3	12	10	5	6	5	8	4	5	4	6	6	10	4	11	4		

* menší počet dat

Pšenice jarní

Na základě výsledků ze zkušebního období 2022–2025 byly pro pěstování doporučeny odrůdy Cindy, Kapitol, Pexeso, Reflex a Registana. Ve zkoušení v roce 2025 nepokračovala standarda pro jakost odrůda Tercie. Byla nahrazena nově zvolenými standardami pro jakost odrůdami Kelda a KWS Carusum.

Odrůdové rozdíly lze sledovat v napadení **rží pšeničnou (hnědou rzivostí pšenice)**. Vysoký infekční tlak této choroby byl v roce 2024, v ostatních ročnících bylo napadení střední až nízké. Rez pšeničná (hnědá rzivost pšenice) je rizikem pro méně odolnou odrůdu Kapitol. **Rez plevová (žlutá rzivost pšenice)** se vyskytuje v epidemických vlnách. V roce 2022 byla sledována pouze na lokalitách Uhřetěves a Zvíkov, v následujících ročnících 2023 a 2024 v celé síti zkušebních stanic. V roce 2025 došlo k útlumu této choroby a napadení odrůd nebylo v pokusech zaznamenáno. Ze zkoušených odrůd má nejnižší úroveň odolnosti odrůda Pexeso, která je hodnocena jako méně odolná. Naopak nejvyšší odolnost proti rzi plevové (žluté rzivosti pšenice) prokázala odrůda Kapitol. Infekční tlak **padlí travního (padlí pšenice)** byl v celém období nízký. Řidší porosty a nižší úroveň dostupného dusíku rozvoji této choroby neprospívají.

Významnou negativní reakci na stres způsobený podmačením a nedostatkem půdního vzduchu projevila odrůda Kapitol – ve sklizňovém roce 2021 na lokalitě Zvíkov a v roce 2024 na lokalitě Šumperk.

Pravidelně ve všech sledovaných ročnících byly porosty poškozeny **kohoutky**.

K významnému **polehnutí** ve sledovaném období nedošlo.

Uváděné zařazení zkoušených odrůd do kategorií pekařské jakosti vychází z testování v konvenčních podmínkách v rámci řízení o registraci odrůdy. Ze sklizňových vzorků z pokusů v režimu ekologického zemědělství byly provedeny základní technologické rozborů. Stanovený **obsah dusíkatých látek v sušině** a **obsah mokrého lepku** odpovídaly úrovni výživy pokusů. Potvrdila se nepřímá úměra mezi výnosy a obsahem dusíkatých látek. Mírně vyšší úroveň má odrůda Registana a odrůda Kapitol. Úroveň **Zeleného sedimentačního testu**, která je silně geneticky podmíněná, ale také ovlivněná úrovní obsahu dusíkatých látek, byla vyšší u odrůd Registana a Kapitol. **Objemovou hmotnost** a **číslo poklesu** výrazně ovlivňují povětrnostní podmínky v době sklizně. Geneticky založenou vysokou úroveň objemové hmotnosti mají odrůdy Kapitol a Pexeso. Naopak velmi nízkou objemovou hmotnost má odrůda Reflex. Tendenci k nižší stabilitě čísla poklesu vykazuje odrůda Cindy.

CINDY CPG

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny středně vysoké až vysoké, zrno velké.

Pěstitelská rizika: Nižší stabilita čísla poklesu.
Udržovatel: SELGEN, a.s.

KAPITOL CPG

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda elitní (E) jakosti, rostliny středně vysoké až vysoké, zrno malé.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek, vysoká objemová hmotnost.
Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení rží pšeničnou (hnědou rzivostí pšenice).
Udržovatel: SECOBRA Recherches, Francie
Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO a.s.

PEXESO CPG

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti, rostliny středně vysoké až vysoké, zrno středně velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost.
Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení rží plevovou (žlutou rzivostí pšenice).
Udržovatel: SELGEN, a.s.

REFLEX P0

DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda nevhodná pro pekařské využití (C). Rostliny středně vysoké, zrno středně velké.

Pěstitelská rizika: Velmi nízká objemová hmotnost.
Udržovatel: SELGEN, a.s.

REGISTANA CPG

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda chlebové (B) jakosti, rostliny středně vysoké až vysoké, zrno velké až velmi velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: SELGEN, a.s.

Nově zařazené odrůdy

KELDA CPG

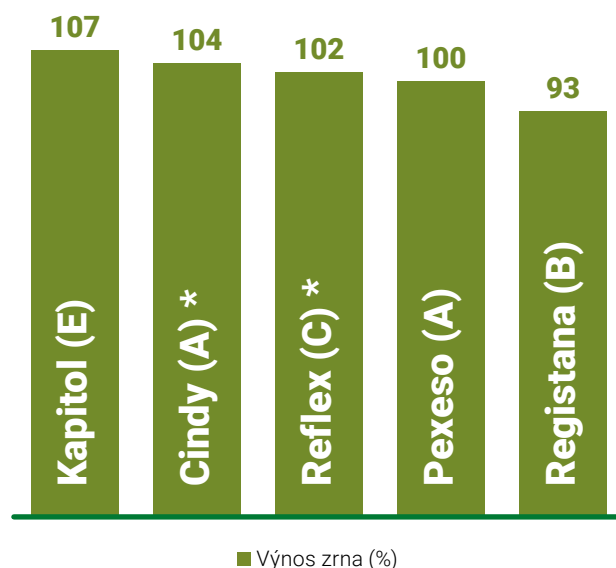
Středně raná osinatá odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, zrno má středně velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Registrace: 2024

KWS CARUSUM CPG

Středně raná odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, středně odnožující, zrno má velké.

Udržovatel: KWS LOCHOW GMBH, Německo
Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO a.s.
Registrace: 2024

Významné hospodářské vlastnosti odrůd pšenice jarní

Kategorie doporučení		Doporučené odrůdy				
Pekařská jakost		E	A	C	A	B
	Průměr odrůd (t.ha ⁻¹)	KAPITOL	CINDY *	REFLEX *	PEXESO	REGISTANA
Výnos zrna (%):	5,28	107	104	102	100	93
Agronomická data:	Metání – rozdíl od odrůdy Pexeso ve dnech	0	1	2	79	-1
	Zralost – rozdíl od odrůdy Pexeso ve dnech	2	2	1	123	1
	Délka rostlin (cm)	89	86	79	86	85
	Počet produktivních stébel na m ²	445	412	404	456	394
	Hmotnost 1000 zrn (g)	38	42	40	39	43
Odolnost proti chorobám (9–1):	Padlí travní (padlí pšenice)	9	8	7	8	8
	Rez pšeničná (hnědá rzivost pšenice)	5	7	7,5	7,5	7
	Rez plevová (žlutá rzivost pšenice)	8	8	7	4	6
	Komplex listových skvrnitostí pšenice	7	7	7	6	7
Kvalita zrna:	Sedimentační test Zelený (ml)	61	47	40	49	53
	Obsah dusíkatých látek v sušině (%)	13,0	12,6	12,6	12,7	13,1
	Číslo poklesu (s)	364	287	359	310	306
	Objemová hmotnost (kg.hl ⁻¹)	80,7	78,8	74,2	79,6	77,2
	Obsah mokrého lepku (%)	28	27	28	28	27
Rok registrace		2020	2021	2022	2018	2016

Pekařská jakost: E – elitní, A – kvalitní, B – chlebová, C – nevhodná pro pekařské využití. Bodové hodnocení: 9 = odolná proti napadení; 1 = náchylná k napadení. Relativní výnosy zrna jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Kapitól, Pexeso, Registrana. * menší počet dat

Výnos zrna pšenice jarní dle lokalit

Rok zkoušení		2022				2023					2024						2025				Průměr 2022–2025				
Lokalita	Standardní odrůdy	Soběkurý	Uhříněves	Zvíkov	Žabčice	Průměr	Domaníněk	Soběkurý	Šumperk	Uhříněves	Žabčice	Průměr	Domaníněk	Chrastava	Soběkurý	Šumperk	Uhříněves	Žabčice	Průměr	Domaníněk		Soběkurý	Uhříněves	Žabčice	
Předplodina		kmin	peluška ozimá	jetel luční	vojtečka setá		hořčice bílá	vikev setá	jetel luční	jetel luční	oves		hrách	hořčice bílá	hořčice bílá	jetel luční	jetel luční	oves		hrách		vikev setá	jetel luční	hrách	
Výsevek (MKS)		5,0					5,0						5,0					5,0							
Datum setí		4.3.	4.3.	23.3.	1.3.		21.4.	25.3.	21.3.	23.3.	7.3.		27.3.	3.4.	20.3.	26.3.	15.3.	4.3.		25.3.		20.3.	10.3.	10.3.	
Datum sklizně		28.7.	5.8.	8.8.	21.7.		15.8.	14.8.	23.8.	13.8.	24.7.		31.7.	7.8.	1.8.	26.7.	26.7.	17.7.		12.8.		15.8.	11.8.	30.7.	
Výnos zrna (t.ha ⁻¹)																									
KWS CARUSUM (E) **		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5,65	5,60	7,84	9,23	7,08	6,05			
KAPITOL (E)	S	6,70	6,51	7,02	6,22	6,61	3,52	6,10	5,14	6,44	7,59	5,76	3,73	4,22	4,91	2,59	5,27	5,08	4,30	6,36	5,45	6,16	8,10	6,52	5,64
KELDA (A) **		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4,97	5,98	7,11	8,41	6,62	5,59
CINDY (A) *		–	–	–	–	–	3,23	5,75	4,69	5,31	6,57	5,11	4,26	4,10	4,60	3,12	4,53	5,56	4,36	5,97	5,76	6,79	8,07	6,65	5,49
REFLEX (C) *		–	–	–	–	–	3,90	5,73	4,64	6,08	6,75	5,42	4,13	3,67	5,05	3,37	5,04	4,27	4,26	5,50	5,06	5,89	7,31	5,94	5,37
PEXESO (A)	S	6,23	6,49	6,53	6,45	6,43	2,89	4,58	4,69	4,50	6,25	4,58	4,09	3,84	4,40	3,10	3,95	5,52	4,15	5,58	6,00	6,81	8,32	6,68	5,27
REGISTANA (B)	S	5,43	6,22	6,13	5,77	5,89	3,35	5,05	4,43	4,74	6,34	4,78	3,21	3,75	3,81	2,46	4,38	4,33	3,66	4,84	5,92	6,09	7,47	6,08	4,93
MD 0.05		0,64	0,37	0,33	0,36	0,44	0,24	0,27	0,31	0,27	0,67	0,45	0,27	0,31	0,47	0,17	0,24	0,38	0,48	0,35	0,62	0,25	0,50	0,70	0,34
Výnos zrna (%)																									
KWS CARUSUM (E) **		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	101	97	123	116	110	115
KAPITOL (E)	S	109	102	107	101	105	108	116	108	123	113	114	101	107	112	95	116	102	107	114	94	97	102	101	107
KELDA (A) **		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	89	103	112	106	103	106
CINDY (A) *		–	–	–	–	–	99	110	99	102	98	101	116	104	105	115	100	112	108	107	99	107	101	103	104
REFLEX (C) *		–	–	–	–	–	120	109	98	116	100	108	112	93	115	124	111	86	105	98	87	93	92	92	102
PEXESO (A)	S	102	101	100	105	102	89	87	99	86	93	91	111	98	101	114	87	111	103	100	104	107	104	104	100
REGISTANA (B)	S	89	97	93	94	93	103	96	93	91	94	95	87	95	87	91	97	87	91	87	102	96	94	95	93
Průměr standardních odrůd (t.ha ⁻¹)		6,12	6,41	6,56	6,15	6,31	3,25	5,24	4,75	5,23	6,73	5,04	3,68	3,94	4,37	2,72	4,53	4,98	4,04	5,59	5,79	6,35	7,96	6,43	5,28
MD 0.05 v %		10	6	5	6	7	7	5	7	5	10	9	7	8	11	6	5	8	12	6	11	4	6	11	6

Relativní výnosy zrna jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Kapitól, Pexeso, Registrana. ** nově zařazená odrůda, * menší počet dat

Pšenice ozimá

Na základě výsledků ze zkušebního období 2022–2025 byly pro pěstování doporučeny odrůdy Butterfly, Illusion, LG Absalon, Pirueta a Wiwa. Předběžné doporučení obdržela odrůda LG Lunaris. V roce 2025 byly v podmínkách EZ poprvé zkoušeny odrůdy Dynamite, Luxus, Netta a Skif. Ve zkoušení již nepokračovaly odrůdy Sultan (standarda pro jakost nahrazena odrůdami Skif a Pirueta) a Genius (ukončení registrace v ČR).

Po sklizni roku 2025 byla po tříletých zkouškách užité hodnoty registrována odrůda Virginia. Jde o první ekologickou odrůdu vyšlechtěnou českým šlechtitelem pro podmínky ekologické produkce. Proces šlechtění i registrační zkoušky probíhaly na pozemcích vedených v režimu ekologického zemědělství (EZ), což zajišťuje plnou kompatibilitu s požadavky ekologické praxe. Odrůda Virginia je výsledkem cílených ekologických šlechtitelských aktivit realizovaných v České republice a její registrace otevírá nové možnosti pro rozvoj ekologického zemědělství v tuzemsku.

V letech 2022–2023 byl infekční tlak **rzi pšeničné (hnědé rzivosti pšenice)** nízký, v letech 2024–2025 opět výrazně vzrostl. Nejvyšší úroveň odolnosti proti této chorobě vykazují středně odolné odrůdy LG Absalon a LG Lunaris. Poslední epidemie **rzi plevové (žluté rzivosti pšenice)** měla vrchol v letech 2023–2024, kdy se vyskytovala v celé síti zkušebních lokalit. V roce 2025 nebyly podmínky pro její rozvoj příznivé a výskyt rzi plevové (žluté rzivosti pšenice) nebyl v pokusech zaznamenán. Rizikem je pro méně odolnou odrůdu Illusion. Odolnost prokázaly odrůdy Pirueta, LG Absalon a LG Lunaris. Napadení **komplexem listových skvrnitostí pšenice** bylo sledováno ve všech ročnících, výrazné odrůdové rozdíly se však neprojevily. Významnější infekční tlak **padlí travního (padlí pšenice)** byl zaznamenán lokálně v letech 2022–2024, v roce 2025 byl výskyt zanedbatelný. Odolnost proti napadení padlím travním (padlím pšenice) vykazuje odrůda LG Absalon, zatímco nejnižší odolnost má odrůda Wiwa. U zkoušených odrůd se testy sleduje **odolnost proti kumulaci mykotoxinu DON**, produkovaného houbami rodu *Fusarium*. Nejvyšší odolnost vykazuje odrůda Wiwa.

K výraznějšímu **poléhání** dochází v pokusech založených po velmi dobré předplodině (jetel, vojtěška, vikev) s vyšší zásobou půdního dusíku. V těchto podmínkách k polehnutí inklinuje méně odolná odrůda Wiwa.

Hodnocení **odolnosti proti vymrzání** se provádí testy (bedýnky umístěné 1 m nad zemí, mrazové boxy a mrazové komory). Riziko vymrznutí hrozí u méně odolné odrůdy LG Lunaris.

Ze sklizňových vzorků z pokusů v režimu ekologického zemědělství byly provedeny základní technologické rozborů. **Obsah dusíkatých látek v sušině a obsah mokrého lepku** koresponduje s úrovní výživy pokusů (předplodina, bonita půdy...). Velmi vysoký obsah dusíkatých látek má odrůda Wiwa. Naopak nízká úroveň obsahu dusíkatých látek je charakteristická pro odrůdu LG Lunaris. Hodnota **Zeleného sedimentačního testu**, která je silně geneticky podmíněná, je dle očekávání vyšší u odrůd elitní jakosti Wiwa a Butterfly. **Objemovou hmotnost a číslo poklesu** výrazně ovlivňují povětrnostní podmínky v době sklizně. Velmi vysokou úroveň objemové hmotnosti dosahuje odrůda Wiwa, vysokou odrůda Butterfly. Pro odrůdu Illusion je charakteristická nízká úroveň čísla poklesu. Odrůda LG Lunaris má nízké, ale i nestabilní číslo poklesu.

BUTTERFLY CPG

DOPORUČENÁ

Polopozdní až pozdní odrůda elitní (E) jakosti, rostliny vysoké, méně odnožující, zrno velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost.
Střední odolnost proti vymrzání.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

ILLUSION CPG

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti, rostliny středně vysoké, středně až méně odnožující, zrno středně velké až velké.

Pěstitelská rizika: Nízká úroveň čísla poklesu.
Menší odolnost proti napadení rzi pšeničnou a plevovou (hnědou a žlutou rzivostí pšenice).

Udržovatel: SELGEN, a.s.

LG ABSALON CPG

DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny nízké, středně odnožující, zrno středně velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení rzi plevovou a padlím travním (žlutou rzivostí pšenice a padlím pšenice).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: Limagrain Europe S.A.S., Francie

Zástupce v ČR: Limagrain Česká republika, s.r.o.

LG LUNARIS CPG

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda nevhodná pro pekařské využití (C). Rostliny středně vysoké, méně odnožující, zrno středně velké.

Přednosti: Vysoký výnos zrna. Odolnost proti poléhání.
Odolnost proti napadení rzi plevovou (žlutou rzivostí pšenice).

Pěstitelská rizika: Nízký obsah dusíkatých látek, nízká úroveň čísla poklesu, nízká objemová hmotnost.
Malá odolnost proti vymrzání.

Udržovatel: Limagrain Europe S.A.S., Francie

Zástupce v ČR: Limagrain Česká republika, s.r.o.

PIRUETA CPG

DOPORUČENÁ

Poloraná až raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny středně vysoké až nízké, velmi dobře odnožující, zrno středně velké.

Přednosti: Odolnost proti poléhání. Střední odolnost proti vymrzání.
Odolnost proti napadení rzi plevovou (žlutou rzivostí pšenice).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti napadení rzi pšeničnou (hnědou rzivostí pšenice).

Udržovatel: SELGEN, a.s.

Zástupce v ČR: SAATEN – UNION CZ s.r.o.

WIWA

DOPORUČENÁ

Pozdní odrůda elitní (E) jakosti, rostliny vysoké až velmi vysoké, středně odnožující, zrno středně velké.

Přednosti: Stabilní číslo poklesu, velmi vysoký obsah dusíkatých látek, velmi vysoká objemová hmotnost, střední odolnost proti napadení fuzariózami klasů (růžováním klasu pšenice).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání a napadení rzi pšeničnou (hnědou rzivostí pšenice), nízký výnos zrna.

Udržovatel: Getreidezüchtung Peter Kunz, Švýcarsko

Zástupce v ČR: PRO-BIO, obchodní společnost s r.o.

Nově zařazené odrůdy

DYNAMITE CPG

Poloraná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně odnožující, středně vysoké, zrno středně velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

Registrace: 2023

LUXUS CPG

Poloraná až velmi raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má méně odnožující, středně vysoké, zrno velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

Registrace: 2024

NETTA CPG

Raná až velmi raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně odnožující, středně vysoké, zrno středně velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Registrace: 2023

SKIF CPG

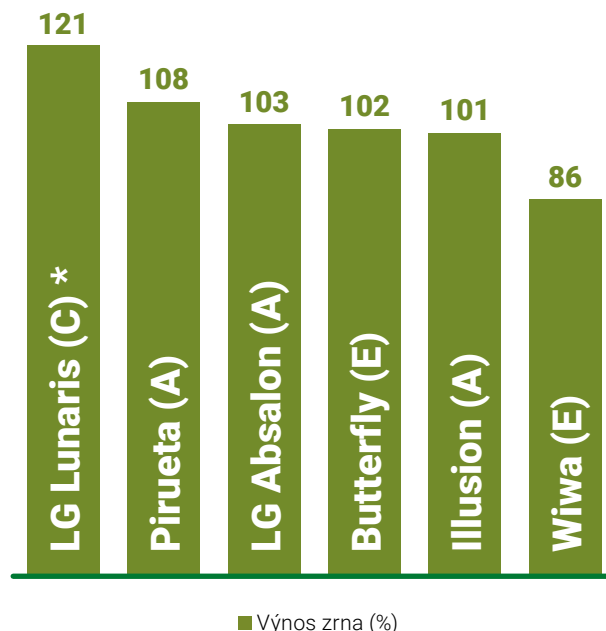
Polopozdní odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně odnožující, nízké, zrno středně velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Registrace: 2021

VIRGINIA

Ekologická polopozdní až pozdní odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má vysoké až velmi vysoké, zrno středně velké.

Udržovatel: SELGEN, a.s.
Registrace: 2026

■ Výnos zrna (%)

Významné hospodářské vlastnosti odrůd pšenice ozimé

Kategorie doporučení		PD	Doporučené odrůdy					
Pekařská jakost		C	A	A	E	A	E	
	Průměr standardních odrůd (t.ha ⁻¹)	LG LUNARIS *	PIRUETA	LG ABSALON	BUTTERFLY	ILLUSION	WIWA	
Výnos zrna (%):	7,03	121	108	103	102	101	86	
Agronomická data:	Metání – rozdíl od odrůdy Skif ve dnech	0	-7	-4	1	-2	1	
	Zralost – rozdíl od odrůdy Skif ve dnech	0	-6	-4	1	-2	0	
	Délka rostlin (cm)	91	89	84	100	98	113	
	Počet produktivních stébel na m²	502	570	551	466	501	548	
	Odolnost proti poléhání (9–1)	8	8	5,5	6	7	4	
	Odolnost proti vymrzání – testy (%)	39	58	52	62	44	52	
Odolnost proti chorobám (9–1):	Komplex listových skvrnitostí pšenice	7	6	7	6	7	6,5	
	Padlí travní (padlí pšenice)	7,5	8	9	8	8	7	
	Rez pšeničná (hnědá rzivost pšenice)	6	5	7	5,5	5	5	
	Rez plevová (žlutá rzivost pšenice)	8	8	8	6	5	7,5	
Odolnost proti chorobám – testy CARC Ruzyně, v.v.i.:		Fuzariózy klasů – obsah DON (mg.kg ⁻¹)	70	47	59	46	29	20
Kvalita zrna:	Sedimentační test Zelený (ml)	32	31	34	51	35	62	
	Obsah dusíkatých látek v sušině (%)	9,9	10,9	10,9	11,8	11,7	13,4	
	Číslo poklesu (s)	262	328	332	348	301	374	
	Objemová hmotnost (kg.hl ⁻¹)	76,3	77,4	78,2	79,1	78,1	81,8	
	Obsah mokrého lepku (%)	19	26	23	26	28	33	
	Hmotnost 1000 zrn (g)	42	42	42	45	45	43	
Rok registrace		2023	2019	2021	2017	2019	2021	

Pekařská jakost: E – elitní, A – kvalitní, B – chlebová, C – nevhodná pro pekařské využití.

Bodové hodnocení: 9 = odolná proti napadení; 1 = náchylná k napadení.

Relativní výnosy zrna jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Pirueta, Butterfly, Illusion, LG Absalon a Wiwa.

PD – předběžně doporučená

* menší počet dat

Výnos zrna pšenice ozimé dle lokalit

Rok zkoušení		2022						2023						2024						2025						Průměr 2022–2025				
Lokalita	Standardní odrůdy	Domaniňek	Soběkury	Uhríněves	Věrovany	Žabčice	Průměr	Domaniňek	Soběkury	Uhríněves	Věrovany	Žabčice	Průměr	Domaniňek	Chrástava	Uhríněves	Věrovany	Žabčice	Průměr	Domaniňek	Chrástava	Soběkury	Šumperk	Uhríněves	Věrovany			Žabčice	Průměr	
Předplodina		pohanka	vikvev setá	peluška	brambor	vojteška setá		hořčice bílá	vikvev setá	jetel luční	jetel luční	jetel luční	brambor	vojteška setá		peluška	hořčice bílá	jetel luční	brambor	vojteška setá		peluška	jetel nachový	vikvev setá	jetel luční	jetel luční	hrách			
Výsevek (MKS)		5.0	5.0	4.5	4.5	4.5		5.0	5.0	5.0	4.5	4.5	4.5	3.5		5.0	5.0	5.0	5.0	4.5	3.5		5.0	5.0	5.0	4.5	3.5			
Datum setí	27.9.	12.10.	2.10.	5.10.	11.10.	30.9.	30.9.	12.10.	5.10.	7.10.	10.10.	4.10.	10.10.		3.10.	2.10.	7.10.	3.10.	3.10.	10.10.		1.10.	21.10.	17.10.	14.10.	18.10.	3.10.			
Datum sklizně	5.8.	28.7.	28.7.	20.7.	14.7.	15.8.	15.8.	14.8.	23.8.	25.7.	14.8.	24.7.	24.7.		31.7.	18.7.	16.7.	24.7.	10.7.		12.8.	11.8.	15.8.	7.8.	24.7.	13.8.	30.7.			
Výnos zrna (t.ha ⁻¹)	LG LUNARIS (C) *	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	7.63	4.22	8.24	7.71	6.90	6.94	6.00	7.85	8.08	8.35	10.72	13.39	9.96	9.19	8.47	
	SKIF (A) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6.00	7.17	7.80	7.93	9.66	11.63	8.91	8.44	7.87
	DYNAMITE (B) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6.21	7.82	8.03	7.37	9.75	10.96	7.29	8.20	7.63
	PIRUETA (A)	S	5.05	9.09	8.90	8.64	10.11	7.33	7.80	4.69	11.50	3.83	10.25	7.57	5.43	3.63	6.87	7.81	6.54	6.06	5.93	7.09	8.16	7.75	10.09	9.81	8.43	8.18	7.60	
	LUXUS (E) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6.35	7.02	7.61	7.02	9.52	10.84	8.47	8.12	7.54
	LG ABSALON (A)	S	5.49	8.74	9.42	7.73	10.26	7.81	6.35	5.40	10.83	4.09	10.77	7.54	6.58	3.79	6.59	7.40	5.75	6.02	4.67	6.54	5.53	6.65	9.00	10.09	6.84	7.05	7.23	
	BUTTERFLY (E)	S	5.12	8.22	7.93	7.76	9.72	7.43	7.93	4.99	9.38	3.86	8.27	6.98	5.29	3.25	6.05	7.14	6.17	5.58	6.15	6.94	7.60	7.89	8.54	10.76	8.58	8.07	7.17	
	VIRGINIA (E) **	–	–	–	–	–	–	6.67	6.52	4.79	8.01	3.22	8.97	6.36	6.89	3.22	6.95	7.07	6.91	6.21	5.64	6.20	7.51	7.98	9.08	10.76	7.94	7.87	7.12	
	NETTA (B) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5.11	5.77	7.74	6.80	9.86	9.95	8.53	7.68	7.10	
	ILLUSION (A)	S	5.16	8.04	8.33	7.88	9.39	7.76	7.09	6.79	5.39	8.35	3.92	8.77	6.72	6.38	4.41	7.02	6.05	4.89	5.75	6.26	6.32	7.23	7.85	8.91	10.93	7.69	7.88	7.09
Výnos zrna (%)	WIWA (E)	S	4.65	6.99	7.59	6.75	7.86	6.77	6.45	6.46	3.92	8.47	6.89	5.94	4.99	3.08	6.12	5.47	4.78	4.89	5.87	5.65	5.48	6.93	7.90	8.22	5.88	6.56	6.08	
	MD 0.05	0.36	0.70	0.43	0.67	0.54	0.51	0.33	0.83	0.37	0.36	0.32	0.59	0.87	0.33	0.83	0.37	0.59	0.32	0.75	0.40	0.50	0.73	0.50	0.27	0.74	0.67	0.64	0.45	
	LG LUNARIS (C) *	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	133	116	126	114	123	123	104	121	119	113	121	134	133	122	120	
	SKIF (A) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	104	110	115	107	109	117	119	112	112
	DYNAMITE (B) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	108	120	118	99	110	110	97	109	108
	PIRUETA (A)	S	99	111	106	111	107	107	101	110	96	118	100	114	109	95	100	105	115	116	107	103	109	120	105	114	98	113	108	108
	LUXUS (E) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	110	108	112	95	107	109	113	108	107
	LG ABSALON (A)	S	108	106	112	100	108	107	108	90	111	112	107	120	109	115	104	101	109	102	106	81	100	81	90	101	101	91	93	103
	BUTTERFLY (E)	S	101	100	94	100	103	99	103	112	102	97	101	92	100	92	89	93	105	110	99	106	107	112	106	96	108	115	107	102
	VIRGINIA (E) **	–	–	–	–	–	–	92	92	98	98	83	84	100	92	120	89	106	104	123	110	98	95	110	108	102	108	106	104	101
NETTA (B) **	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	88	89	114	92	111	100	114	102	101	
ILLUSION (A)	S	101	98	99	102	99	100	98	96	110	86	102	98	97	111	121	108	89	87	102	108	97	106	106	100	110	103	104	101	
Průměr standardních odrůd (t.ha ⁻¹)	WIWA (E)	S	91	85	90	87	83	87	89	91	80	87	90	77	86	87	85	94	81	85	86	102	87	81	93	89	83	79	87	86
	Průměr standardních odrůd (t.ha ⁻¹)	5.09	8.22	8.43	7.75	9.47	7.79	7.22	7.07	4.88	9.71	3.83	8.99	6.95	5.73	3.63	6.53	6.77	5.63	5.66	5.78	6.51	6.80	7.41	8.89	9.96	7.48	7.55	7.03	
	MD 0.05 v %	7	8	5	9	6	7	5	12	8	4	8	7	13	6	23	6	9	6	13	7	8	11	7	3	7	9	8	6	

Relativní výnosy zrna jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Pirueta, Butterfly, Illusion, LG Absalon a Wiwa.

** nově zařazená odrůda

* menší počet dat

Metodika založení a vedení pokusů

Hodnocení odrůd vychází z výsledků pokusů prováděných v letech 2022–2025 podle plodinových metodik ÚKZÚZ. Odrůdy byly vysety na parcelách se sklizňovou plochou 10 m² ve 4 opakováních se znáhodněným pořadím odrůd (úplné znáhodněné bloky) na pozemcích certifikovaných pro ekologické zemědělství. Ošetřování během vegetace odpovídalo zásadám ekologického pěstování, tj. bez použití průmyslových hnojiv a pesticidů. Ochrana proti plevelům byla prováděna pouze mechanicky – vláčením prutovými branami – dle konkrétních podmínek zkušební lokality. Dosažené výnosy byly statisticky vyhodnoceny. Pokusy, u kterých byl zjištěn neúměrně vysoký vliv náhodných, nesledovaných faktorů (neúplnost porostu, poškození zvěří apod.), nebyly zahrnuty do celkového hodnocení. Ze sklizně byly odebrány vzorky a byly provedeny kvalitativní rozborů zrna.

Charakteristika zkušebních lokalit

Výnosovou úroveň pokusů nejvíce ovlivňují půdně-klimatické podmínky lokality, předplodina a termín setí. Kvalitní, úrodná půda a dlouhodobě zavedený osevní postup s vyšším podílem zlepšujících plodin jsou základním předpokladem pro dosažení vysokého výnosu.

Infekční tlak houbových chorob je v porostech v režimu ekologického pěstování obecně nižší než v konvenčně vedených porostech, což se potvrdilo i v odrůdových pokusech. Menší hustota porostu vytváří mikroklima nepříznivé pro šíření patogenů.

Lokalita	Zkušební oblast	Nadmořská výška (m)	Dlouhodobá průměrná teplota vzduchu t_{91-20} (°C)	Dlouhodobý průměrný úhrn srážek s_{91-20} (mm)	Půdní typ TKSP a půdní druh
1 Domaníněk	bramborářská	572	7,7	604	Kambizem modální – hlinitá
2 Chrastava	bramborářská	345	8,7	791	Hnědozem luvická – písčitolinitá
3 Soběkury	bramborářská	390	9,0	578	Hnědozem modální, H. luvická, Luvizem modální – hlinitá
4 Šumperk	bramborářská	315	8,4	659	Hnědozem luvická – hlinitá
5 Uhřetín	řepařská	295	9,8	560	Hnědozem modální – jílovitohlinitá
6 Věrovany	řepařská	207	9,3	517	Černozem luvická – hlinitá
7 Zvíkov	bramborářská	490	8,7	629	Kambizem modální – hlinitá
8 Žabčice	kukuřičná	187	10,2	491	Fluvizem glejová – jílovitohlinitá

Ochrana práv k odrůdám

- PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
- P – podána žádost o udělení ochranných práv k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.
- CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)
- CPA – podána žádost o udělení odrůdových práv Společenství (nařízení Rady (ES) 2100/94)

Slovník pojmů najdete na webových stránkách ÚKZÚZ:
<https://ukzuz.gov.cz/public/portal/ukzuz/odrudy/seznam-doporucenych-odrudy>

nebo načtete QR kód →
pro rychlý přístup.

PUBLIKACE BYLA PROJEDNÁNA A SCHVÁLENA ODBORNOU KOMISÍ PRO DOPORUČENÍ ODRŮD.

**Členové Komise pro Seznam doporučených odrůd pšenice
a ječmene v režimu ekologického zemědělství:**

Prof. Ing. Ivana Capouchová, CSc.
Ing. Vladimíra Horáková
Ing. Dagmar Janovská, Ph.D.
Ing. Vladimír Lačňák
Doc. Ing. Petr Konvalina, Ph.D.
Mgr. Pavlína Samsonová
Ing. Petr Trávníček

**Národní odrůdový úřad děkuje
za odbornou a technickou spolupráci
při tvorbě této publikace
PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců**

© Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský se sídlem v Brně,
Národní odrůdový úřad, Brno 2026

*Tato publikace nesmí být přetiskována vcelku nebo po částech, uchovávána
v médiích, přenášena nebo uváděna do oběhu pomocí elektronických,
mechanických, fotografických či jiných prostředků bez povolení ÚKZÚZ.*

ISBN: 978-80-7401-259-4

